

บทเรียนที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติ
บุคคล และผู้มีหน้าที่
เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
จากกำไรสุทธิ

สาระการเรียนรู้

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล
2. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ
3. นิติบุคคลที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้
4. ฐานภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล
5. รอบระยะเวลาบัญชี
6. วิธีเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1.

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax - CIT) เป็นภาษีอากรประเภทหนึ่งที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร มีหลักการจัดเก็บจากกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการหรือเนื่องจากการประกอบกิจการของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี (ตามปกติมีกำหนด 12 เดือน) นอกจากวิธีการจัดเก็บตามหลักการดังกล่าว ยังมีวิธีการจัดเก็บภาษีโดยวิธีอื่นอีก คือ เก็บจากยอดรายรับหรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายใด ๆ หรือเก็บจากค่าโดยสาร ค่าระวางฯ ของกิจการขนส่งระหว่างประเทศ หรือเก็บจากการจำหน่ายกำไรไปต่างประเทศ เป็นต้น

สำหรับวิธีการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะต้องคำนวณตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ เพื่อรัฐจะได้กำกับดูแลการคำนวณกำไรสุทธิที่พึงต้องเสียภาษีให้เหมาะสมเป็นธรรมระหว่างผู้เสียภาษีกับรัฐ ฉะนั้น กำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี (Accounting Profit or Loss) ที่คำนวณตามวิธีการทางบัญชีในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี อาจแตกต่างจากกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษี (Taxable Profit or Taxable Loss) ซึ่งเป็นการคำนวณจากรายได้หักด้วยรายจ่ายของกิจการเช่นเดียวกับวิธีการคำนวณทางบัญชี แต่รายได้และรายจ่ายนั้นจะต้องเป็นรายได้และรายจ่ายที่กฎหมายกำหนดเงื่อนไขไว้เช่น รายได้จำนวนใดต้องนำมาคำนวณเป็นรายได้ หรือรายจ่ายใดที่จะหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ รายจ่ายใดหักเป็นค่าใช้จ่ายไม่ได้ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าว รายได้และรายจ่ายที่ต้องคำนวณตามเงื่อนไขทางภาษีจึงอาจแตกต่างจากรายได้และรายจ่ายตามที่เกิดขึ้นจริงและลงรายการทางบัญชีไว้ ผลต่างนี้เองที่เป็นข้อแตกต่างของกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชี กับกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางภาษีอากร อีกประการหนึ่งคือ มาตรฐานทางบัญชีซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ทางบัญชีที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐาน เป็นเหตุให้เกิดข้อแตกต่างระหว่างกำไรสุทธิทางบัญชีและทางภาษีได้เช่นกัน

นอกจากหลักการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประมวล
รัษฎากรยังได้กำหนดให้มีการเก็บภาษีเงินได้จากนิติ
บุคคลประเภทมูลนิธิและสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมี
รายได้อีกด้วย โดยเก็บจากรายได้ของมูลนิธิและสมาคม
ที่ได้รับในลักษณะประกอบกิจการหารายได้(Unrelated
Prof it) ส่วนรายได้ที่เป็นค่าลงทะเบียนค่าบำรุงที่ได้รับ
จากสมาชิก หรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการบริจาคหรือ
จากการให้โดยเสน่หาไม่ต้องนำมาคำนวณเสียภาษีเงิน
ได้ และอัตราภาษีที่เก็บคิดเป็นร้อยละของยอดรายรับ
ก่อนหักรายจ่าย (ปัจจุบันร้อยละ 10 และร้อยละ 2)

2.

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และหมายความรวมถึงนิติบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย ดังนี้

1. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ได้แก่

- 1.1 บริษัทจำกัด
- 1.2 บริษัทมหาชนจำกัด
- 1.3 ห้างหุ้นส่วนจำกัด
- 1.4 ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

2.

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทยก็ต่อเมื่อเข้าเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

2.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น เข้ามากระทำการในประเทศไทย(มาตรา 66 วรรคแรก แห่งประมวลรัษฎากร)

2.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย (มาตรา 66 วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร)

2.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น กระทำการอื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทยและกิจการที่กระทำนั้นเป็นกิจการขนส่งระหว่างประเทศ (มาตรา 67 แห่งประมวลรัษฎากร)

2.4 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้นมิได้ประกอบกิจการในประเทศไทยแต่ได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย (มาตรา 70)

2.5 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทยตามมาตรา 76 วรรคสอง และมาตรา 76 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากรได้จำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นที่กันไว้จากกำไร หรือถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย (มาตรา 70 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร)

2.6 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศนั้น มิได้เข้ามาทำกิจการในประเทศไทยโดยตรง หากแต่มีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทนหรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย (มาตรา 76 ทวิ)

3. กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้า หรือหากำไร โดย

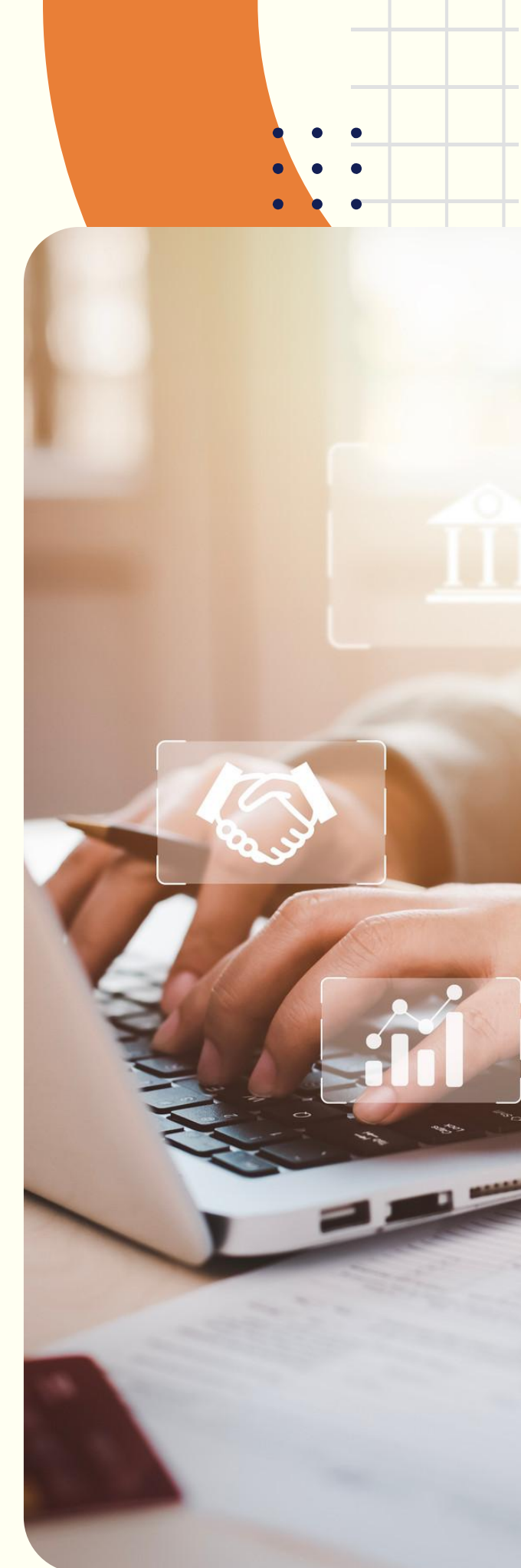
- 3.1 รัฐบาลต่างประเทศ หรือ
- 3.2 องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือ
- 3.3 นิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

4. กิจการร่วมค้า (Joint Venture) ได้แก่ กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางการค้า หรือหากำไรระหว่าง

- 4.1 บริษัทกับบริษัท
- 4.2 บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- 4.3 ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
- 4.4 บริษัทและ/หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา
- 4.5 บริษัทและ/หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
- 4.6 บริษัทและ/หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนสามัญ
- 4.7 บริษัทและ/หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับนิติบุคคลอื่น

มูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการซึ่งมีรายได้ แต่ไม่รวมถึงมูลนิธิหรือสมาคมที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นองค์การหรือสถานสาธารณกุศลตามมาตรา 47 (7) (ข)

นิติบุคคลที่อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นิติบุคคลที่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

นิติบุคคลอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวในข้างต้น และเฉพาะที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย เช่น กระทรวง ทบวงกรม องค์การ ของรัฐบาลหรือสหกรณ์ ไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลแต่อย่างใด อย่างไรก็ตามยังมีนิติบุคคลอีกบางประเภทที่เข้าลักษณะต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากร แต่ได้รับการยกเว้นตามบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ ได้แก่

1. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ตามสัญญาว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ หรือทางเทคนิคระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลต่างประเทศ
2. บริษัทจำกัดที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
3. บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
4. บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่อยู่ในประเทศที่มีอนุสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อน กับประเทศไทย ตามเงื่อนไขที่กำหนดในอนุสัญญา

.....

4.

ฐานภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากเงินได้ที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีคุณด้วยอัตราภาษีที่กำหนด ดังนั้นเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลหรือฐานภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น โดยทั่วไปจัดเก็บจากกำไรสุทธิที่คำนวณตามเงื่อนไขที่กำหนด แต่เพื่อความเป็นธรรมและอุดช่องว่างในการจัดเก็บภาษีเงินได้ จึงได้มีการ บัญญัติจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจากเงินได้หรือฐานภาษีที่แตกต่างกัน ดังนี้

1.

ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากกำไรสุทธิ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิ ประกอบด้วย

1.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

1.1.1 บริษัท จำกัด

1.1.2 บริษัทมหาชน จำกัด

1.1.3 ห้างหุ้นส่วน จำกัด

1.1.4 ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน

ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยมีสาขาไม่ว่าจะอยู่ในหรือนอกประเทศไทย จะต้องนำกำไรสุทธิของสาขารวมกำไรสุทธิของสำนักงานใหญ่เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย

1.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ และมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในประเทศไทย ได้แก่

1.2.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและกระทำการกิจการในที่อื่น ๆ รวมทั้งในประเทศไทย ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศดังกล่าว จะต้องนำกำไรสุทธิเฉพาะ ที่ได้จากการกระทำการกิจการในประเทศไทยมาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

1.2.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศมีลูกจ้างหรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อในการประกอบกิจการในประเทศไทย ซึ่งเป็นเหตุให้ได้รับเงินได้หรือผลกำไรในประเทศไทย ให้ถือว่าบุคคลผู้จ้างเป็นลูกจ้าง หรือผู้ทำการแทน หรือผู้ทำการติดต่อเช่นว่านั้นไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เป็นตัวแทนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศและให้บุคคลนั้นมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นรายการและเสียภาษีเงินได้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเงินได้หรือผลกำไรดังกล่าว

1.3 กิจการซึ่งดำเนินการเป็นทางการค้าหรือหากำไรโดยรัฐบาลต่างประเทศ องค์การของรัฐบาลต่างประเทศ หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

1.4 กิจการร่วมค้า

2. ภาษีเงินได้นิติบุคคลคำนวณจากยอดรายได้ก่อนหักรายจ่าย

2.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ได้แก่ กิจการขนส่งระหว่างประเทศของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศและมูลนิธิหรือสมาคมที่ประกอบกิจการแล้วมีรายได้

2.2 ฐานภาษี

2.2.1 กรณีกิจการขนส่ง

(1) กรณีรับขนคนโดยสาร รายได้เกิดจากค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียมและประโยชน์อื่นใด ที่เรียกเก็บในประเทศไทยก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนคนโดยสารนั้นให้คำนวณภาษีอัตราภาษีร้อยละ 3 ฐานภาษีสำหรับการให้บริการรับขนคนโดยสารซึ่งต้องนำไปรวมคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้คำนวณจากมูลค่าของค่าโดยสารที่ได้รับหรือพึงได้รับสำหรับระยะทางจากต้นทางถึงปลายทางตามที่ระบุในตัวโดยสาร รวมถึงค่าธรรมเนียมและผลประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บจากคนโดยสารอันเนื่องมาจากการให้บริการรับขนคนโดยสาร ไม่ว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นจะให้บริการรับขนเองทั้งหมดหรือให้ผู้ประกอบการอื่นรับขนส่งช่วงให้

.....

(2) กรณีรับขนของ รายได้เกิดจากค่าระวาง ค่าธรรมเนียม และประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บไม่ว่าในหรือนอกประเทศ ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ เนื่องในการรับขนของออกจากประเทศไทยนั้นให้คำนวณภาษีอัตราร้อยละ 3 ฐานภาษีสำหรับการให้บริการ รับขนสินค้าซึ่งต้องนำไปรวมคำนวณเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้คำนวณจากมูลค่าของค่าระวางที่ได้รับหรือพึงได้รับ สำหรับ ระยะทางจากต้นทางถึงปลายทางตามที่ระบุในแอร์เวย์บิลในกรณีรับขนสินค้าโดยอากาศยานหรือสำหรับระยะทางถึงปลายทาง ตามที่ระบุในบิลออฟเลตติงในกรณีรับขนสินค้าโดยเรือทะเล รวมถึงค่าธรรมเนียมและประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บจากผู้รับบริการอัน เนื่องมาจากการให้บริการรับขนสินค้า ไม่ว่าสายการบินหรือสายการเดินเรือนั้นจะให้บริการรับขนเองทั้งหมด หรือให้ผู้ประกอบการ อื่นรับขนส่งช่วงให้

2.2.2 กรณีมูลนิธิหรือสมาคม

มูลนิธิหรือสมาคมใดมิได้จดทะเบียนการจัดตั้งให้ถูกต้องตามกฎหมายก็จะมีฐานะเป็นเพียงคณะบุคคลซึ่งอาจจะต้อง เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลธรรมดา เช่น บริษัทจัดตั้งสโมสรสำหรับพนักงานเพื่อดำเนินกิจกรรมสันทนาการสำหรับพนักงาน หรือนักศึกษา จัดตั้งสโมสรหรือชมรมต่าง ๆ โดยไม่ได้ผูกพันกับนิติบุคคลใดโดยเฉพาะ ย่อมมีฐานะเป็นห้างหุ้นส่วนหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ซึ่งจะต้องเสียภาษีเงินได้อย่างบุคคลธรรมดา แม้ว่าจะไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าหรือเพื่อที่จะแบ่งปันกำไร ก็ตามรายได้ของมูลนิธิ หรือสมาคมที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล จะรวมถึงรายได้ทุกอย่างไม่ว่าจะได้มาจากทางใด ๆ เช่น รายได้จากการขาย สินค้าและ บริการ ดอกเบี้ย ค่าเช่า เงินปันผล ฯลฯ รายได้ของมูลนิธิหรือสมาคมที่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ตามมาตรา 65 ทวิ (13) ได้แก่

- (1) ค่าลงทะเบียนหรือค่าบำรุงที่ได้รับจากสมาชิก
- (2) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการรับบริจาค
- (3) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการให้โดยเสน่หา

นอกจากนี้ ยังมีการยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่มูลนิธิหรือสมาคม เฉพาะเงินได้จากกิจการโรงเรียนเอกชนซึ่งได้ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน แต่ไม่รวมถึงเงินได้จากการขายของ การรับจ้างทำของ หรือการให้บริการอื่นใดที่โรงเรียนเอกชนซึ่งเป็นโรงเรียนประเภทอาชีวศึกษาได้รับจากผู้ซึ่งมิใช่ นักเรียน (มาตรา 5 นว แห่งพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2500)

มูลนิธิและสมาคมต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตรา ดังนี้

1. เงินได้ประเภทที่ 8 เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่งหรือการอื่น ๆ เสียร้อยละ 2 ของรายได้ก่อนหัก รายจ่าย

2. เงินได้อื่น ๆ นอกจากเงินได้ประเภทที่ 8 เสียร้อยละ 10 ของรายได้ก่อนหักรายจ่าย การคำนวณภาษีเงินได้ของมูลนิธิ หรือสมาคม จะต้อง คำนวณตามรอบระยะเวลาบัญชีด้วย

2.3 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

2.3.1 กิจการขนส่งระหว่างประเทศของบริษัทหรือนิติบุคคลต่างประเทศ จะต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีกิจการขนส่งระหว่างประเทศนี้มีต้องยื่นเสียภาษีครั้งรอบระยะเวลาบัญชีแต่อย่างใด แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่น คือ ภ.ง.ด.52 (ยื่นรอบระยะเวลาบัญชีละ 1 ครั้ง)

2.3.2 มูลนิธิและสมาคมที่ประกอบกิจการมีรายได้ต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่นคือ ภ.ง.ด.55 (ยื่นรอบระยะเวลาบัญชีละ 1 ครั้ง) ในการยื่นแบบแสดงรายการนั้น มูลนิธิและสมาคมต้องแสดงบัญชีรายได้ก่อน หักรายจ่ายใด ๆ ที่มีผู้สอบบัญชี ตามมาตรา 3 สัตต ตรวจสอบและรับรองในรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวด้วย แต่ไม่ต้องแนบบดูลแต่อย่างใด

3. ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับเงินได้ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย

3.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศที่มีได้ประกอบกิจการในประเทศไทยและได้รับเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6) ที่จ่ายจากหรือในประเทศไทย การเสียภาษีกรณีนี้กฎหมายให้เสียโดยวิธีหักภาษี คือ ผู้จ่ายเงินได้ดังกล่าวจะต้องหักภาษีจากเงินได้พึงประเมินที่จ่ายตามวิธีการและอัตราดังหัวข้อถัดไป ทั้งนี้ไม่ว่าใครจะเป็นผู้จ่ายเงินได้ก็ตามภาษีที่หักไว้ในกรณีนี้เป็นภาษีที่เสียเด็ดขาดจึงเสร็จสิ้นเป็นรายครั้งไป ถ้ากรณีที่เป็นการจ่ายเงินได้ดังกล่าวให้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในต่างประเทศซึ่งเป็นสาขาของบริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ผู้จ่ายเงินได้ไม่มีหน้าที่ต้องหักภาษีตามฐานนี้เพราะผู้รับเงินได้ไม่ใช่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีฐานนี้แต่อย่างใด

3.2 เงินได้ที่ต้องหักภาษี เงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างประเทศ ซึ่งผู้จ่ายมีหน้าที่ต้องหักภาษี ได้แก่ เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) หรือ (6)

- เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (2) ได้แก่ เงินได้เนื่องจากหน้าที่ หรือตำแหน่งงานที่ทำหรือจากการรับทำงานให้ (ค่าธรรมเนียมค่าประกันเงินกู้ยืมในทางปฏิบัติถือเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8)

- เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) ได้แก่ ค่าแห่งกุฎีวิลล์ ค่าแห่งลิขสิทธิ์ หรือสิทธิอย่างอื่น เงินปี หรือเงินได้มีลักษณะเป็นเงินรายปีอันได้มาจากพันธกรรม นิติกรรมอย่างอื่นหรือคำพิพากษาของศาล

ที่มา : <https://www.rd.go.th/839.html>

- เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) ได้แก่ เงินได้ที่เป็น
 - (ก) ดอกเบี้ยพันธบัตร ดอกเบี้ยเงินฝาก ดอกเบี้ยหุ้นกู้ ดอกเบี้ยตัวเงิน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมไม่ว่าจะมีหลักประกันหรือไม่ก็ตาม กรณีได้เงินได้ที่เป็นดอกเบี้ยจากรัฐบาล หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทย จัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม ไม่ต้องเสียภาษีฐานนี้ (มาตรา 70 วรรค 2)
 - (ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไรหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือกองทุนรวม
 - (ค) เงินโบนัสที่จ่ายแก่ผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
 - (ง) เงินลดทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล เฉพาะส่วนที่จ่ายไม่เกินกว่ากำไรและเงินที่กันไว้รวมกัน
 - (จ) เงินเพิ่มทุนของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ซึ่งตั้งกำไรที่ได้มาหรือเงินที่กันไว้รวมกัน
 - (ฉ) ผลประโยชน์ที่ได้จากการที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน หรือรับช่วงกัน หรือเลิกกัน ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน
 - (ช) ผลประโยชน์ที่ได้จากการโอนการเป็นหุ้นส่วน หรือโอนหุ้น หุ้นกู้ พันธบัตร หรือตัวเงินหรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ออก ทั้งนี้เฉพาะ ซึ่งตีราคาเป็นเงินได้เกินกว่าที่ลงทุน
- เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) ได้แก่ เงินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้เนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สิน
- เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (6) ได้แก่ เงินได้จากวิชาชีพอิสระ คือ วิชากฎหมายการประกอบโรคศิลป์ วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม

3.3 วิธีการคำนวณหักภาษี มีหลักเกณฑ์และวิธีการแยกออกตามประเภทของเงินได้ ดังนี้

3.1.1 เงินได้พึงประเมินมาตรา 40 (2) (3) (4) (5) และ (6) นอกจากเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ข) ให้คำนวณหักภาษีในอัตราร้อยละ 15

3.1.2 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ข) ให้คำนวณหักภาษีในอัตราร้อยละ 10

3.4 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี

การหักภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ ที่จ่ายสำหรับบริษัทต่างประเทศข้างต้น ผู้จ่ายเงินได้จะต้องหักภาษี ณ ที่จ่าย และยื่นแบบแสดงรายการและนำส่งภาษีภายใน 7 วัน นับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จ่ายเงินได้พึงประเมิน แบบแสดงรายการที่ยื่น ได้แก่ แบบ ภ.ง.ด.54 (ถ้าไม่มีการส่งเงินได้ไปต่างประเทศก็ไม่ต้องยื่น)

4. ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย

4.1 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งจำหน่ายเงินกำไรหรือเงินประเภทอื่นใดที่กั้นไว้จากกำไร หรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปจากประเทศไทยให้เสียภาษีเงินได้โดยหักภาษีจากจำนวนเงินที่จำหน่าย การจำหน่ายเงินกำไรนั้นให้หมายความรวมถึง

4.1.1 การจำหน่ายเงินกำไร หรือเงินประเภทอื่นใดที่กั้นไว้จากกำไร หรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรจากบัญชีกำไรขาดทุนหรือบัญชีอื่นใดไปชำระหนี้ หรือหักกลบลบหนี้หรือไปตั้งเป็นยอดเจ้าหนี้ในบัญชีของบุคคลใด ๆ ในต่างประเทศ หรือ

4.1.2 ในกรณีที่มิได้ปรากฏข้อเท็จจริงดังกล่าวใน 4.1.1 แต่ได้มีการขออนุญาตซื้อและโอนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งเป็นกำไรหรือเงินประเภทอื่นใดที่กั้นไว้จากกำไร หรือที่ถือได้ว่าเป็นเงินกำไรออกไปต่างประเทศ หรือ

4.1.3 การปฏิบัติอย่างอื่นอันก่อให้เกิดผลตาม 4.1.1 หรือ 4.1.2

4.2 อัตราภาษีและการคำนวณภาษี วิธีการเสียภาษีการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทยนี้ให้เสียภาษีโดยหักจากจำนวนเงินที่จำหน่ายในอัตราร้อยละ 10

4.3 การยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษี บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ต้องยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีภายในเจ็ดวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่จำหน่ายเงินกำไร แบบแสดงรายการที่ใช้ยื่น ได้แก่ ภ.ง.ด.54 (ยื่นทุกครั้งที่มีการจำหน่ายเงินกำไรออกไปจากประเทศไทย ถ้าเก็บกำไรไว้ในประเทศไทยไม่ต้องเสียภาษีฐานนี้)

5.

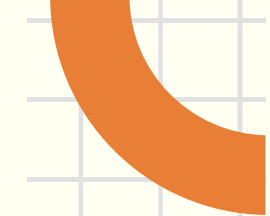
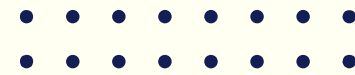
รอบระยะเวลาบัญชี

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจากกำไรสุทธิ ต้องคำนวณกำไรสุทธิจากรายได้จากกิจการ หรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรีซึ่งประมวลรัษฎากรได้กำหนดรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่ง ๆ ไว้ดังนี้

1.

รอบระยะเวลาบัญชี โดยทั่วไปตามบทบัญญัติมาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร รอบระยะเวลาบัญชีสำหรับการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจะต้องเท่ากับ 12 เดือน โดยจะเริ่มต้นและสิ้นสุดลงเมื่อใดก็ได้

2. รอบระยะเวลาบัญชีซึ่งน้อยกว่า 12 เดือน กรณีที่กฎหมายยอมให้รอบระยะเวลาบัญชีน้อยกว่า 12 เดือนได้ มีเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้ คือ

2.1 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเริ่มตั้งใหม่ จะถือวันเริ่มตั้งถึงวันหนึ่งวันใดเป็นรอบระยะเวลาบัญชีแรกก็ได้ แต่รอบระยะเวลาบัญชีต่อไปต้องเท่ากับ 12 เดือน

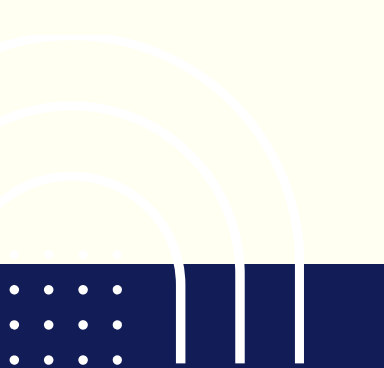
2.2 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลอาจยื่นคำร้องขอเปลี่ยนวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีก็ได้ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรจะเห็นสมควรและสั่งอนุญาต ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีแรกที่ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนจะน้อยกว่า 12 เดือน

2.3 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เลิกกัน ให้ถือเอาวันที่เจ้าพนักงานจดทะเบียนเลิกเป็นวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี

2.4 บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลควบเข้ากัน ให้ถือว่าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นเลิกกัน รอบระยะเวลาบัญชีที่ควบเข้ากันจึงเป็นไปตาม 2.3 ซึ่งอาจน้อยกว่า 12 เดือน

ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการและยังชำระบัญชีไม่เสร็จ หากมีกำไรสุทธิเกิดขึ้น จะต้องนำมาเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล เพราะประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ถือว่าบริษัทยังมีสภาพเป็นนิติบุคคลอยู่ตราบเท่าที่ยังชำระบัญชีไม่เสร็จสิ้น

3. รอบระยะเวลาบัญชีมากกว่า 12 เดือน รอบระยะเวลาบัญชีอาจขยายออกไปมากกว่า 12 เดือนก็ได้ ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเลิกกิจการ หากผู้ชำระบัญชี และผู้จัดการไม่สามารถยื่นรายการและเสียภาษีได้ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีแล้ว ถ้าได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีภายใน 30 วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานรับจดทะเบียนเลิก อธิบดีกรมสรรพากรอาจพิจารณาอนุมัติให้ขยายรอบระยะเวลาบัญชีออกไปได้ ซึ่งรอบระยะเวลาบัญชีรอบนี้อาจเกิน 12 เดือนก็ได้

6.

วิธีเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลมี 4 วิธี ดังนี้

1. การเสียภาษีโดยยื่นรายการประเมินตนเอง

2. การเสียภาษีโดยถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย

3. การเสียภาษีเงินได้แทนให้โดยโรงงานยาสูบ

4. การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ

1. การเสียภาษีโดยยื่นรายการประเมินตนเอง

การประเมินภาษีโดยยื่นรายการประเมินตนเอง คือการเสียภาษีโดยผู้มีหน้าที่เสียภาษีอากรเป็นผู้ดำเนินการประเมินตนเอง แล้วยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีอากรตามจำนวนที่ต้องชำระภายในกำหนดเวลาและสถานที่ที่กฎหมายกำหนด หากประเมินแล้วไม่ถูกต้อง ครบถ้วน เจ้าพนักงานอาจประเมินภาษีเพิ่มเติมให้ถูกต้องได้

การเสียภาษีโดยยื่นรายการประเมินตนเอง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิและต้องคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล และยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีปีละ 2 ครั้ง ดังนี้

1.1 การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งรอบระยะเวลาบัญชี นั้นได้มีบัญญัติไว้ในมาตรา 67 ทวิแห่งประมวลรัษฎากรดังนี้

1.1.1 ในกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล นอกจากที่กล่าวใน 1.1.2 ให้จัดทำประมาณการกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิ ซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำหรือจะได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นแล้ว ให้คำนวณและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลจากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

1.1.2 ในกรณีบริษัทจดทะเบียน ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดให้คำนวณและชำระภาษีจากกำไรสุทธิของรอบระยะเวลาหกเดือนนับแต่วันแรกของรอบระยะเวลาบัญชีตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตรี

ภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งรอบระยะเวลาบัญชีนี้ให้ถือเป็นเครดิตในการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี คือเอาไปหักออกจากภาษีที่ต้องเสียจากกำไรสุทธิของทั้งรอบระยะเวลาบัญชี และในกรณีที่ภาษีที่เสียไว้ครั้งรอบระยะเวลาบัญชีสูงกว่าภาษีที่จะต้องเสียทั้งรอบระยะเวลาบัญชี บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลก็มีสิทธิขอคืนภาษีที่ชำระไว้เกินได้

กรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่า 12 เดือนไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครั้งรอบระยะเวลาบัญชี

1.2 การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี การคำนวณกำไรสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลให้คำนวณกำไรสุทธิตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากรโดยนำกำไรสุทธิดังกล่าวคูณด้วยอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล จะได้ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่ต้องชำระ ถ้าคำนวณกำไรสุทธิออกมาแล้วปรากฏว่าไม่มีกำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิ บริษัทไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลถ้าการจัดทำบัญชีของบริษัทได้จัดทำขึ้นตามหลักบัญชีโดยไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขในประมวลรัษฎากรเมื่อจะคำนวณภาษีบริษัทจะต้องปรับปรุงกำไรสุทธิดังกล่าวให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากรแล้วจึงคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

ที่มา : <https://www.rd.go.th/841.html>

2.

การเสียภาษีโดยถูกหักไว้ ณ ที่จ่าย

เป็นการเสียภาษีเงินได้อีกลักษณะหนึ่ง โดยผู้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย ได้หักภาษีเงินได้ของผู้รับเงินไว้และนำส่งกรมสรรพากร ถือเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ และเพื่อให้กระทรวงการคลังมีรายได้เข้าคลัง คล้ายกับการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ดังนั้นภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งรอบระยะเวลาบัญชี และภาษีเงินได้นิติบุคคลหัก ณ ที่จ่ายถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีเงินได้ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

3. การเสียภาษีเงินได้แทนให้โดยโรงงานยาสูบ

ในกรณีโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลังได้ขายสินค้ายาสูบให้แก่ผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้ขายส่ง (ป.1) ผู้ขายส่งช่วง (ป.2) หรือผู้ขายปลีก (ป.3) โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลังมีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้แทนผู้ขายสินค้าดังกล่าวทอดหนึ่งทอดใดหรือทุกทอดที่ซื้อสินค้ายาสูบ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หรือบริษัทหรือ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในอัตราร้อยละ 12.5 ของกำไรของผู้ขายส่งไม่ว่าทอดใด และใน อัตราร้อยละ 10.0 ของกำไรของผู้ขายปลีก ภาษีที่โรงงานยาสูบกระทรวงการคลังได้เสีย แทนตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นเครดิตภาษีในการคำนวณภาษีเงินได้ของผู้ซื้อสินค้ายาสูบ เฉพาะกรณีที่ผู้ซื้อสินค้ายาสูบไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้

ที่มา : คำสั่งกรมสรรพากร ที่ ป.144/2555 เรื่อง การยกเว้นภาษีเงินได้และการเสียภาษีเงินได้ กรณีการขายสินค้ายาสูบที่โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลังได้เสียภาษีเงินได้แทนผู้ขายสินค้าดังกล่าว ทุกทอดตามมาตรา 48 ทวิ และมาตรา 65 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร ข้อ 1

4. การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ

การเสียภาษีโดยเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจที่จะประเมิน เรียกเก็บภาษีจากผู้ต้องเสียภาษีเงินได้ ทั้งก่อนถึงกำหนดเวลาก่อนยื่นแบบแสดงรายการ และหลังจากการยื่นแบบแสดงรายการแล้ว เมื่อประเมินแล้วให้แจ้งจำนวนภาษีที่ต้องเสีย ไปยังผู้ต้องเสียภาษี และให้ผู้ต้องเสียภาษีชำระภาษีภายในกำหนดเวลา

.....

กรณีศึกษาที่ 1

เรื่อง : ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีวิธีการคำนวณมูลค่าหุ้นปันผล

ข้อกฎหมาย : มาตรา 40 (4) (ข) มาตรา 50 (2) (จ) มาตรา 65 ทวิ (10) (ข) และวรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อหาข้อ

บริษัท A จำกัด (มหาชน) ขอหารือเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย กรณีวิธีการคำนวณมูลค่าหุ้นปันผล โดยชี้แจงว่า บริษัท A เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย(ตลาดหลักทรัพย์ฯ) จะดำเนินการจ่ายเงินปันผลเป็นหุ้นสามัญในอัตรา 10 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่ (ปัจจุบันมูลค่าหุ้น(Par Value) 1 บาท ราคาซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ของเดือนธันวาคม 2555 เฉลี่ยหุ้นละ 8.25 บาท)ให้กับผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดาและบริษัทที่มีได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัท A ขอหารือดังนี้

กรณีผู้รับเป็นบริษัท หุ้นที่ได้รับถือเป็นทรัพย์สิน โดยมีมูลค่าเท่ากับมูลค่าหุ้นตามข้อ 1. โดยยังมิต้องนำส่วนต่างระหว่างมูลค่าหุ้นดังกล่าวกับราคาตลาด ณ วันที่ได้รับหุ้นไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับ แต่จะเสียภาษีเงินได้ต่อเมื่อบริษัทนั้นได้ทำการขายหุ้น โดยมียอดขายตามราคาที่ยขายได้ ต้นทุนตามมูลค่าหุ้นที่คำนวณได้ตามข้อ 1. ถูกต้องหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง บริษัทนั้นต้องเสียภาษีเงินได้เมื่อใด อย่างไร

กรณีศึกษาที่ 1 (ต่อ)

แนววินิจฉัย

1. กรณีบริษัท A จ่ายเงินปันผลเป็นหุ้นสามัญ ในอัตรา 10 หุ้นเดิม ต่อ 1 หุ้นใหม่ ให้แก่ผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลธรรมดาและบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หุ้นปันผลดังกล่าว เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร และเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (4) (ข) แห่งประมวลรัษฎากรสำหรับมูลค่าหุ้นปันผลที่ผู้ถือหุ้นได้รับจะมีค่าเท่ากับจำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัท A ผู้จ่ายหุ้นปันผลตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุนหารด้วยจำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น
2. กรณีผู้รับเป็นบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือหุ้นในบริษัท A ผู้จ่ายหุ้นปันผลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นทั้งหมดที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัท A ผู้จ่ายหุ้นปันผลและบริษัท A ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดผู้รับหุ้นปันผลไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม และได้ถือหุ้นที่ก่อให้เกิดเงินปันผลไว้ถึงสามเดือนนับแต่วันที่ได้อ่อนหุ้นนั้นมาถึงวันที่มีเงินได้ดังกล่าวหรือได้อ่อนหุ้นนั้นไปก่อนสามเดือนนับแต่วันที่มิเงินได้ บริษัทผู้รับหุ้นปันผลย่อมได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมูลค่าหุ้นปันผลดังกล่าวมารวมคำนวณเป็นเงินได้ ตามมาตรา 65 ทวิ (10) (ข) และวรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร หากไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังกล่าวบริษัทผู้รับหุ้นปันผลต้องนำมูลค่าหุ้นปันผลตามข้อ 1. มารวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลเพียงกึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้ ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับหุ้นปันผล ตามมาตรา 65 ทวิ (10) แห่งประมวลรัษฎากร

เลขที่หนังสือ : 0702/9238

เลขตู้ : 78/39896

กรณีศึกษาที่ 2

เรื่อง : ภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มกรณีสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศส่งเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แก่สาขาในประเทศไทย

ข้อกฎหมาย : มาตรา 65 และมาตรา 77/1 แห่งประมวลรัษฎากร

ข้อหารื้อ

เป็นนิติบุคคลมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ประเทศญี่ปุ่น ได้รับใบอนุญาตจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ประกอบกิจการบริการจัดซื้อและติดตั้งเครื่องสูบน้ำให้แก่ ก. โดยมี ค. สาขาประเทศไทยเป็นสำนักงานสาขา ตั้งอยู่กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับมอบอำนาจจาก ค. ให้เป็นผู้เข้าทำสัญญาให้บริการดังกล่าวกับ ก. และเป็นผู้ดูแลการปฏิบัติงานในประเทศไทยให้เป็นไปตามใบอนุญาตประกอบธุรกิจดังกล่าวตลอดจนกระทำการต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบอำนาจจาก ค. โดยจะได้รับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในประเทศไทยจาก ค. จึงขอทราบว่าเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ ค. สาขาฯ ได้รับจากสำนักงานใหญ่จะต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่มหรือไม่

แนววินิจฉัย

ในการให้บริการดังกล่าว มี ค. สาขาฯ เป็นผู้รับมอบอำนาจให้กระทำการต่าง ๆ แทน เมื่อ ค. สาขาฯ และ ค. ในประเทศญี่ปุ่นเป็นนิติบุคคลเดียวกัน เงินค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการที่สาขาในประเทศไทยได้รับจากสำนักงานใหญ่จึงเข้าลักษณะเป็นเงินทุนของตนเองไม่ถือเป็นเงินได้ที่ได้รับการประกอบกิจการหรือเนื่องจากกาประกอบกิจการ

ดังนั้น ค. สาขาฯ จึงไม่ต้องนำเงินดังกล่าวมาถือเป็นรายได้ที่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลและหาก ค. สาขาฯ ไม่ได้กระทำการใด ๆ อันเป็นการให้บริการตอบแทนแก่ ค. เงินที่ ค. สาขาฯ ได้รับเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการดังกล่าวจึงไม่เข้าลักษณะเป็นเงินที่ได้รับจากการขายสินค้าหรือให้บริการตามมาตรา 77/1 (8) และ (10) แห่งประมวลรัษฎากร ไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มแต่อย่างใด

เลขที่หนังสือ : กค 0706/9285

เลขตู้ : 70/35309